

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Dubium VI. Quomodo danda sit absolutio à censura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

causâ, ita ut adhuc absolveret, quamvis falsam esse sciret, quod tamen præsumi non debet, *Cap. Strop. d. 1. pu. n. §. 3. n. 8. Krimer n. 1846.*

153. §. 27. Absolutio extorta metu gravi iniustus eum in finem incusso, est invalida, *Cap. un. De iis, quæ vi, in 6. Krim. n. 1848.*

154. §. 28. Absolutus in foro interno à censura, si non fuerit nominatim excommunicatus, non tenetur se gerere tanquam censuratum, præsertim si constet ita esse absolutum, quia illa absolutio valet ad omnia præterquam in iudicio, ubi illis movetur, *Less. in Auct. v. Absolutio, cas. 8. Krim. supra.*

155.

DUBIUM VI.

Quomodo danda sit absolutio à censura.

Resp. Id statuendum esse ex natura, tum censure, tum cuiusvis absolutionis: Ex qua circa absolvendi modum resolves,

I. Ex natura rei non requiruntur certa verba, sed sufficiunt ea signa, quibus apertè significetur absolutio impendi: In foro tamen externo communiter servanda est forma cuiusque Episcopatus. In foro autem conscientie hæc ferè est in usu: *Ego te absolvo à vinculo, v. g. excommunicationis, suspensionis, &c. quam incurristi propter NN. (talem causam) & (si sit excommunicatus) restituo te Sacramentis Ecclesie & communioni fidelium, aut (si sit suspensus) executioni tuorum Ordinum, vel officiorum, vel Beneficiorum, in nomine Patris &c.* In publica autem ac solenni absolutione præmittitur Psalmus Miserere, & ad singulos versus poenitentis humeri denudati leviter percutiuntur, (nisi ex justa causa talis ceremonia videatur omittenda, præsertim in foemina)

unt adjectis precibus absoluitur & in eccle-
siam introducitur. Idem modus ferè servatur
in absolute mortuorum, nisi quòd sepul-
chrum virga percutiatur. *V. Rituale Romanum.*

II. Absolvi à censura potest absens, imò & in-
vitus, etsi hoc communiter non liceat, ne cen-
sura contemnatur. Ratio, quia sicut pœna in
absentem & invitum potest statui, sic & aufer-
ri. *Dian. p. 5. tr. 9. R. 10.*

III. Is, qui pluribus censuris est astrictus, po-
test absolvi ab una, relictis aliis, quia inter eas
non est necessaria connexio: Unde si dicatur,
absolvo te ab omni vinculo &c. valet pro om-
nibus; idèoque si sic absolutus in Jubilæo for-
te omisisset invincibiliter peccatum habens an-
team censuram, id est, excommunicationem,
posset is postea ab eo peccato per quemvis ap-
probatur absolvi, cum non sit amplius refer-
vatum, eò quòd censura, ratione cujus tantum
erat reservatum, sit sublata.

IV. Absolutio vi aut metu gravi injustè in-
cussa extorta non valet; imò novam excommu-
nicationem incurrit, qui metum incutit.

V. Absolutio data ab Ordinario, non præsti-
tâ satisfactione, etsi sit illicita, valida tamen est,
imò etiam data à delegato, modò non delege-
tur cum conditione satisfactionis: quæ si im-
possibilis sit, sufficit præstare cautionem, aut
juramentum de satisfaciendo, cum poterit.

VI. Dari potest absolutio sub conditione de
futuro contingenti, cum sit actus jurisdictionis
externæ, qui conditionatus esse potest. Com-
muniter tamen non expedit sic absolvi: si enim
reus absolutionem meretur, non debet apponi
conditio; si non meretur, non debet absolvi.

II
II
IX
IIII

» VII. Potest etiam dari absolutio ad reinci-
» dentiam, id est, pro certo actu & tempore, quo
» transacto reincidat: item sub certo onere, quo
» non impleto, censura reviviscat.

» VIII. Probabilius est, eum, qui habet pote-
» statem absolvendi in foro conscientiae à censu-
» ra, posse id facere etiam extra confessionem, ut
» contra Nav. Suar. & alios docet Sanchez l. 8. D.
» Mat. d. 16. Kon. Dian. &c.

ADDENDA.

156. **Q**uest. 18. *Quid praeterea sit notandum circa
praxin ac modum absolvendi à censuris.* R. §. 1.
Modus absolvendi à censuris habetur in Ponti-
ficali Romano, & praescribitur Cap. 28. De sen-
excomm. de quo & de obligatione illum servandi
ad longum habet *Chapeville* De cas. reserv. p. 1.
c. 10. Praxis pro foro externo, praeter illa, quae
habet *Busenb.* communiter est haec: Absolvens
induitur superpelliceo & stolâ violaceâ: Reus
petit absolutionem, promittens se mandatis Ec-
clesiae obtemperaturum: Si censura sit contracta
cum alterius detrimento, praestatur satisfactio.
Reus caeditur virgâ, fune aut flagello. Venialis
erit omittere hos ritus, nisi excuset urgens cau-
sa vel contraria consuetudo. In absolutione, sub
tem privata, non est opus exprimere causam, quo-
quam incurâ est, quamvis expediat exprimi
Krim. n. 1844.

157. §. 2. Quamvis absolutio sacramentalis dari
non possit sub conditione de futuro aut ad reinci-
dentiam, potest tamen sic dari absolutio à cen-
sura, uti habet communis cum *Castrop. d. 1. p. 1.*
§. 2. n. 2. contra *S. Anton. Silv. & alios*, quia Sa-
cramen-
tali
noluerit
nem Mi-
profertur
ntio per
erit volu-
go si abs-
quando
tantum
bit, ita
n. 153
§. 3.
Prax. te-
me est a
conditio
praestita
tem & a
reincide-
tatem o-
§. De R-
contra S.
delegata
di, quia
stucenda
delegant
Quando
va culpa
tum tem-
ad testan-
piendum
absolvitu
postea po-
tra culpa
& *Krim. n.*
sub poena

tramentum poenitentiae sic instituit Christus, ut
voluerit ejus effectum suspendi per intentio-
nem Ministri, sed voluerit tum valere, quando
profertur forma, censura autem ejusque abso-
lutio pendet à voluntate humana, ergo qualis
erit voluntas absolventis, talis erit absolutio, er-
go si absolvens velit, ut tum tantum valeat,
quando posita erit conditio, aut ut pro certo
tantum tempore valeat, sic, & non aliter vale-
bit, ita cum aliis *Dicast. d. 3. à num. 677. Krim.*
n. 1833.

§. 3. Circa absolutionem ad reincidentiam, 158.
Pugnat. tom. 2. conf. 60. notat seqq. 1. tum maxi-
me est absolutio ad reincidentiam, si detur eâ
conditione, ut re aliquâ per novam culpam non
praestitâ absolutus reincidat in censuram simi-
lem & æquivalenter eandem. 2. Absolvere ad
reincidentiam possunt omnes, qui habent pote-
statem ordinariam absolvendi, *Cap. Cui licet,*
De Reg. Jur. in 6. Communior autem habet
contra Suar. & alios multos, id non posse eos, qui
delegatam tantum habent potestatem absolveren-
di, quia carent jurisdictione ad censuram repro-
ducendam, attamen in multis casibus à Jure vel
delegante expressis debent sic absolvere. 3.
Quandoque etiam fit ad reincidentiam sine no-
va culpa, uti si quis absolvatur tantum ad cer-
tum tempus vel ad certum actum, v.g. in ordine
ad testandum, ad lucrandum Jubilæum, ad reci-
piendum Beneficium sibi collatum, tum enim
absolvitur ad cautelam & non absolutè, hinc
postea post actus illos peractos reincidit sine no-
va culpa vel sententia, uti etiam docent *Castrop.*
& Krim. n. 1843. Præterea, si quis sit absolutus
sub poena reincidentiae, si intra tres dies hoc vel

Ccc 2

illud

1.
ii
ix
iiii

illud non faciat, & intra tres dies id facere non possit, probabilius videtur cum *Laym. Castrop. de Krim. n. 1841.* non reincidere in censuram, sed tem pro foro conscientiae, quia mens absolventis erat, *Si posset*, alioquin conditio fuisset irrationabilis: & sicuti secundum dicta n. 92. impotentia excusat ab incurso censuræ, ita & à reincidentia.

159. §. 4. Docet *Viva* ad prop. 44. ab *Alexand. VII.* damnatam n. 8. quamvis censuræ latae addita clausula, *donec resipiscas*, posita resipiscentiæ adhuc opus esse absolutione, quia etiam reatus culpæ peccati cadit super peccatum, donec peccator resipiscat, & tamen quamvis per perfectam etiam contritionem resipisceret, indiget absolutione. *Nec obstat*, quòd censura sit medicina, quæ cessat sublato morbo, nam censura est medicina & pœna, unde quamvis ut medicina cesset sublato morbo, non tamen semper ut pœna, ut colligitur ex dictis num. 127. Fatendum tamen est cum *Nav.* & aliis ex mente censurantis possit fieri, ut quando dicitur, v. g. *Sis suspensus, donec restituas*, hoc ipso concedatur absolutio, si posita posita sit restitutio, uti fatetur *Viva* n. 10.

160. §. 5. Quando aliquis à dubia censura simpliciter est absolutus, non est opus, ut postea iterum absolvatur, quamvis comperiat fuisse certam, quia licet Christus velit, ut peccatum dimittatur, quando comperitur ut certum, iterum absolvatur, secundum dicta l. 6. p. 2. n. 615. tamen benignitas Ecclesiæ id non requirit censuras, *Schildere*, tr. 6. c. 5. §. 2. n. 47. *Krim. n. 1839.*

161. §. 6. Absolutionem à censuris posse dari etiam mino absentem, docent *Suar. Laym. Bonac. Long.*

Prob. Gob. tr. 7. n. 286. Spor. Depœnit. num. 617.
Belleg. De Jubil. l. 11. q. 1. Imò absolutionem
à censura fieri posse pro foro interno extra con-
fessionem, etiam si Bulla habeat, auditis confessio-
nibus, docent Sanch. De Matr. l. 8. d. 34. Cón. Trull.
Bardi, Avila, & alii cum Diana, p. 1. t. 11. R. 250.
quia verba, auditis confessionibus videntur signifi-
care, auditis peccatis, ob quæ inducta est, nam ab-
solutio à censuris nullam habet connexionem
cum absolutione sacramentali: quod Belleg. su-
prà extendit etiam ad illum, cui nec soles nec
cogitas confiteri: sed probabilius contradicunt
Nov. Suar. Vasq. Fill. Viva, De Jubilæo, q. 10. a. 3.
quia quando hoc additur, per absolutionem à
censuris intenditur eodem tempore absolutio à
peccatis. Imò docet cum aliis Pignat. tom. 1.
conf. 20. quamvis dispensatio & absolutio à cen-
suris pro foro externo dari possit absenti aut eti-
am invito, tamen in cõmissionibus S. Pœnitentia-
rie non posse absenti dari absolutionem, si adda-
tur, pro foro conscientie, & ideo sæpe addere in actu
sacramentalis confessionis.

§. 7. Qui à censura est absolutus in foro con- 162.
 scientie tantum, si ejus crimen deferatur ad Ju-
 dicem, non indiget novâ absolutione, prior
 enim fuit valida, quamvis non prodesset pro fo-
 ro externo: unde si excommunicatus fuisset, pos-
 set occultè communicare cum iis, qui scirent
 ipsum sic absolutum esse, tum enim cessaret scan-
 dalum, *Dicast. d. 3. dub. 35.* Attamen posset Ju-
 dex adhuc contra talem procedere, donec etiam
 in foro externo absolutionem obtineret: hinc
Pignat. tom. 2. conf. 59. n. 62. refert hanc decla-
 rationem S. Congreg. *Non prohibetur Episcopus vel*
alius Superior affigere cedulones & punire excommuni-

r.
 ii
 ix
 rrr

catum, licet fuerit in foro conscientie absolutus, vel cum Brevi S. Penitentiarie, vel cum Bulla Cruciate aut Jubilici, vel in vim Cap. Liceat, sess. 24. conc. Trid. vel alio quocunque modo, quia isti duo fori sunt separati, & actum in uno non adfert præjudicium in altero. Propter tamen Judex ecclesiasticus absolutionem in foro conscientie datam etiam pro foro exteriori ratam habere, nisi hoc redundet in præjudicium partis.

263. §. 8. Pignat. supra n. 46. refert hanc S. Congregationis declarationem: Absolutio excommunicatis pro delicto non valde gravi privatim dari debet.

264. Q. 19. Quenam sint præmittenda absolutioni a censuris. R. §. 1. Absolutioni à censuris ob horrenda & gravissima crimina incurris præmitti debet juramentum de obediendo mandatis Ecclesie, id est, de cavendo hoc crimine, ob quod incurrerat hanc censuram, uti explicant Suar. Sanch. Dicast. d. 3. à n. 263. iterumque n. 715. 716.

265. §. 2. Si quis in casu necessitatis absolvat a censura qualicunque reservata, obligari debet sub juramento ad comparendum coram Superiore, quamprimum commodè poterit, uti et Jure cum communi probat Dicast. à n. 266. Quod si absolvens ex ignorantia vel malitia non petat hoc juramentum, alter manet absolutus, sed simul retinet onus comparendi, hæc enim obligatio non oritur ex voluntate absolventis, sed ex ipso Jure, quod ita præcipit fieri sub peccato reincidendi, Dicast. à n. 271. Putant autem Casp. Nav. Henriq. Dicast. n. 277. satis esse, si compareat per Procuratorem, sed probabilius contradicunt Ugol. Castrop. d. 1. p. 11. §. 2. n. 8. Krim. n. 184. quia Cap. Quod de his, 16. De sent. excomm. C. 1. mens III. expressè requirit, ut taliter absolvat compareat in persona, & videtur exigi præsentia per

personalis ad frangendam tantò magis contumaciam : Et si sufficeret comparere per Procuratorem , hoc ipsum ab initio poterat , ergo male fuisset absolutus ab alio : Unde debere se in persona sistere saltem percussorem Clerici , dedit Jus apud *Dicast.* n. 278. Hæc tamen obligatio comparendi cessat , quando quis per Bullam vel Jubilæum absolvitur , tum enim absolvens habet à Papa potestatem absolvendi sine obligatione se sistendi Superiori , *Dicast.* n. 280.

§. 3. Si quis ab absolvendo sit læsus , ante absolutionem præstari debet satisfactio , uti jam explicabitur.

Q. 20. *Quid notandum sit circa hanc satisfactionem, 167. que præmitti debet. R.* De hac dixi aliqua l. 6. p. 2. an. 1453. & speciatim n. 1453. & 1456. dixi , quæ censeatur pars læsa : hic tamen pro majore explicatione adde seqq.

§. 1. Si facultas absolvendi sit delegata cum clausula , *satis factâ prius parte* , si pars sit læsa in pecunia , & adsit facultas nunc satisfaciendi , graviter peccaret Judex , si contentus esset promisso vel juramento postea satisfaciendi : satis tamen erit , si pecuniam restituendam dederit Confessorio vel alteri probo , vel campori , qui commodius restituat , tum enim censetur moraliter satisfecisse , *Dicast.* d. 3. n. 542. Putant autem *Bursens.* n. 5. & alii cum *Dicast.* n. 538. quamvis nulla præstetur satisfactio , validam fore absolutionem , quia clausula illa videtur esse tantum verbi monitio : E contra alii multi communiùs dicunt fore invalidam , quia facultas data est sub tali conditione & modo. Si autem pars sit læsa in honore vel simili bono spirituali , *Dicast.* n. 262. dicit satis esse , si juret se satisfacturum , cum

poterit: si tamen jam possit, etiam dicendum est debere prius satisfacere. Et quamvis effectus iudicis ordinarius, sub mortali tenetur facere, et satisfactio præmittatur absolutioni à censura incursa ob læsionem, sic enim sæpe præscribitur Jura, *Dicast.* n. 699.

468. §. 2. Si jam non possit satisfacere, possit absolvi præstita cautione, dixi l. 6. p. 2. n. 1454. et autem postea, cum potest, non satisfaciat, præter citatos ibid. n. 1455. docent *Cordub. Saar. Ell. Hart.* quòd hoc ipso semper reincidat in eandem censuram, quia sub ea conditione absolvitur, ergo conditione non positâ non valet absolutio. E contrâ *Sor. Nav.* aliique cum *Dicast.* n. 381. probabilius dicunt non reincidere, nisi tum, quando absolvens potestatem habet absolvendi, et reincidentiam, qualem secundum dicta n. 1455. habet solus ille, qui censuram potestate ordinariâ ferre potest, debetque tum etiam exprime se sic absolvere; unde si simpliciter absolvat præstitâ cautione & obligatione satisfaciendi, non ideo reincidet, si non satisfaciat, quia censura est absolutè sublata, neque redit, nisi de novo feratur, & ordinariè ob novam causam, alioquin non esset medicinalis sed purè vindicativa delicti præteriti, uti notat *Castrop.* d. 1. pu. 111. §. 2. 10. qui cum *Henriq. Cón. Avila.* dicit pro foro conscientie hoc ipso reincidere in novam similem censuram; Attamen pro foro externo putant *Abal. & Krim.* n. 1841. prærequiri declarationem conditionis culpabiliter non impletâ.

469. §. 3. Qui censuratus est ab uno Iudice, pro parte læsæ non satisfacit, quamvis pars læsæ condonet, probabilius est non ideo posse absolvi in alio inferiore, quia consensus partis læsæ non

E. VII.
20.

Th. n. o.
P. Clav. d.
La Croi.

Tom. 1.

Col.

potest inferiori dare jurisdictionem : probabile
tamen etiam est posse absolvi , quia mens prio-
ris Judicis videtur fuisse censurare & ligare se-
cundum voluntatem partis læsæ , uti in simili
dictum est n. 101, docetque etiam *Dicast.* n. 466.

§. 4. Si censura hoc modo sit lata : *sis excom-* 170.
municatus , donec satisfeceris , si satisfecit , *Vsq.* &
alii dicunt cessare censuram , quia ab initio vi-
debatur absolvi , si poneret satisfactionem , &
hoc ipsum pluribus probat *Covarr.* apud *Dicast.* d.
dub. 37. E contra tamen *Suar.* alique cum
Dicast. n. 548. iterumque n. 669. dicunt manere
ligatum censurâ , quia per solam absolutionem
tollitur , absolutio autem non datur , quando
fertur censura , sed postea prius est perenda , un-
de verba talia sic significant ; *sis excommunicatus* ,
& *non possis absolvi , donec satisfeceris* , atque hæc sen-
tentia videtur probabilior , estque conformior
dictis n. 159.

§. 5. Si absolvendus falsò dicat se satisfecisse 171.
parti læsæ , absolutio est invalida , *Cap. Ex parte* ,
De off. Ordin. Cap. Officii De sent. excomm. Si ta-
men absolvens posset & vellet absolutè absolve-
re , valeret , secundum dicta n. 159.

§. 6. Si pœnitens dubitet de obligatione sa- 172.
tisfaciendi , *Nav. Suar. Fill.* & alii dicunt pro foro
externo posse absolvi , quia in hoc censetur peti
satisfactio pro debito certo : pro foro tamen in-
terno , si certus sit se damnum intulisse , & dubi-
tet , an satisfecerit , tenetur prius satisfacere , quia
possessio est pro obligatione ; si autem dubitet ,
an damnum intulerit , potest absolvi , quia pos-
sessio est pro libertate , *Dicast.* d. 3. à n. 544. No-
tat tamen idem n. 694. debere habere proposi-
tum

tum satisfaciendi, si aliquando confiterit laqueum esse factam.

173. Q. 21. An mortuus possit vel debeat absolvi à censura. R. S. 1. Cap. Anobis 28. De sent. excomm. dicitur, quantumcunque se dictus vir juramento præcipit, quod Ecclesie mandato pareret, humiliare curaverit, quantumcunque poenitentiae signa præcesserint, quatenus morte præventus absolutionis non potuit beneficium obtinere, quamvis absolutus apud Deum fuisse creditur, nondum tamen habendus est apud Ecclesiam absolutus, potest tamen & debet beneficio ei Ecclesie subveniri, si ut cum de ipsius viventis poenitentia per evidentia signa constiterit, defuncto etiam absolutionis beneficium impendatur. Idem habetur Cap. Sacris, 38. ibidem.

Obj. Ad absolvendum requiritur jurisdictionem quam Ecclesia non habet in defunctos. R. Abbas, Nav. Covarr. Sot. & alii dicunt in rigore non esse directam absolutionem mortui, sed tantum indirectam, in quantum permittitur à vivis circa mortuum, fieri consuetos actus sepulturae precum &c. Suar. & Dicast. d. 3. dub. 30. dicitur mortuum censuratum aliquo modo adhuc suffragari Ecclesie, imprimis quoad corpus, quod hinc manet, & cui negat sepulturam: deinde etiam quoad animam, quam privare potest suffragiorum vivorum, prohibendo, ne pro illis offerantur, hanc subjectionem putant sufficere.

174. S. 2. Eisdem verbis & modo absolvitur mortuus, quo vivus: si tamen jam sit sepultus, non est verberari sepulchrum: putat etiam Dicast. 494. licet necdum sepultus sit, satis esse verberari sarcophagum.

175. S. 3. Heredes tenentur saltem ex charitate procurare absolutionem tali post signa poenitentiae mortuo, ut sic fiat capax etiam suffragiorum Ecclesie, Dicast. à n. 490.